

[Alvilda Larsen.]

kone har derfor pr. 1. oktober måttet opmagasinere deres møbler og indlogere sig hos bekendte. Der forekom ikke under sagen noget som helst om, at forholdet mellem denne ejer og denne lejer var spændt og altså opsigelsen berettiget i henhold til § 56, stk. 1.

I Horsens driver en mand en mindre forretning i forbindelse med den af ham beboede lejlighed i et tofamilieshus, som han er ejer af. Der er nu hos denne mand opstået ønske om at sælge sin forretning, altså et erhvervsmæssigt begrundet ønske, men da det jo i disse tider har vist sig, at det er lettere at afhænde en forretning, hvis der følger en lejlighed med i købet, var denne udvej også i det foreliggende tilfælde særdeles nærliggende. Den ganske sagesløse lejer i huset er derfor blevet sagt op, og Horsens byråd har stillet i udsigt at ville godkende opsigelsen på grundlag af lovbestemmelsen af 31. marts 1949, når ejeren af huset kommer med en køber til forretningen, hvorefter sælgeren let og smertefrit kan overtage sin nuværende lejers lejlighed.

Sådan kunne der nævnes en lang række eksempler. Sådan misbruges rigsdagens vilighed til at hjælpe ejere af tofamilieshuse, hvor forholdet mellem parterne er blevet spændt. Og det paradoksale er, at den af rigsdagen vedtagne lov netop yderligere befordrer den uheldige tilstand, som den højtærede boligminister med så klædelige tårer stod her og skildrede i foråret. Forholdet mellem ejer og lejer kan være det bedste i et tofamilieshus, men da loven af 31. marts 1949 så dagens lys og ejerne fik øjnene åbnet for den lette adgang til at blive deres lejere kvit, da først blev forholdet i mange tilfælde spændt, så spændt, at det nu kan betegnes som en „dyb og varig uoverensstemmelse“, som motiverer, at lejeren kastes på gaden. Jeg håber, at de partier her i salen, der i særlig grad føler sig som hjemmenes beskyttere, vil kunne indse, at deres håndsørkning til grundejerne var en slem tanketorsk. På denne baggrund finder jeg som sagt det ærede medlem hr. Thestrups krav om yderligere lempelser aldeles uforståeligt.

Der er også et andet område, hvor rigsdagen nu bliver nødt til at erkende sin skæbnesvangre fejltagelse. Det er ændrin-

gerne i fremlejebestemmelserne, der gennemførtes ved lejelovsændringen i maj 1947, og som går ud på, at opsigelse i fremlejemål, der er indgået efter 1. juni 1947, ikke kræver fremlejenævnets godkendelse, medens lejevilkårene fremdeles skal godkendes. Motiveringen for denne bestemmelse var, at man fra rigsdagens side håbede, at en sådan imødekommenhed overfor udlejerne af enkeltværelser ville bevirke, at der frivilligt kom flere værelser på markedet. Men disse værelser er jo aldrig kommet, heller ikke senere, efter den af boligministeren og rigsdagen i forening forvanskede værelselov. Derimod lykkedes det rigsdagen helt at tage bunden bort under fremlejenævnets virksomhed. Disse nævn, der er hjemlet i den bestående lovgivning, sidder i dag og afskaffer sig selv, for hver gang de godkender en opsigelse i et lejemål, der er indgået før 1. juni 1947, bliver den næste lejer i det samme værelse ubeskyttet. Og hvad værre er, nævnenes kontrol med lejen for værelser er gjort fuldstændig illusorisk. Ingen logerende tør i dag klage over lejens størrelse, da han eller hun uden begrundelse fra udlejerens side kan blive sagt op med 14 dages varsel. Det kan dokumenteres, at fremlejenævnens administrative personale i dag, når de skal vejlede lejere, der søger nævnenes beskyttelse mod ublu leje, rådt og brutalt, men altså samtidig næstekærligt og human, gør disse lejere opmærksomme på, at de løber en stor risiko ved at klage over lejens størrelse. Derfor trækker disse lejere for det meste deres klage tilbage, og derfor er et stort antal af de klager, fremlejenævnene behandler i dag, først fremkommet, når lejerne er fraflyttet deres ulovlige og ublu fremlejemål. Det er de vilkår, man i dag byder de medmennesker, der må friste en kummerlig tilværelse i et udlejningsværelse.

I Esbjerg, hvor man har mange ægtepar, der bor i lofts- eller kælderværelser, har det været på tale at ophæve fremlejenævnet, fordi det ikke har tilstrækkeligt at bestille, samtidig med at dets ansvarlige ledelse er vidende om, at der indgås et stort antal ulovlige fremlejemål, der unddrager sig nævnets godkendelse. Det er de vilkår, rigsdagen og den ansvarlige boligminister byder de myndigheder, man har sat til at overvåge lovens overholdelse.